

SØVÆRNETS OPERATIVE
KOMMANDO

BESTEMMELSE VEDRØRENDE

SIKKERHED OG SUNDHED OM BORD I SØVÆRNETS SKIBE OG FARTØJER

Ref.:

- a. EF-direktiv 89/391/EØF af 12 JUN 1989.
- b. FKODIR PS.061-01.
- c. Lov nr. 244 af 7. JUN 1967 om samarbejdsregler i forsvaret (KFF B.4-38).
- d. SOKBST 061-1, Arbejds miljøvirksomheden indenfor SOK myndighedsområde.
- e. FKODIR KT.153-1.
- f. SOKBST 205-1, Bestemmelser for inspektionsvirksomhed i søværnet.

Bilag:

1. [Oversigt over SOK underlagte Niveau III chefer med pålagt arbejdsgiveransvar.](#)
2. [Uddannelse i sikkerhed og sundhed om bord i søværnets skibe.](#)
3. [Farlige stoffer og materialer om bord i skibe og fartøjer.](#)
4. [Individuelle og kollektive redningsmidler om bord i skibe og fartøjer.](#)
5. [Rapportering og registrering af arbejdsulykker om bord i skibe og fartøjer.](#)

-

1. FORMÅL

Formålet med denne bestemmelse er at fastlægge retningslinier for sikkerhed og sundhed om bord i søværnets skibe og fartøjer.

2. GENERELT

Grundlaget for denne bestemmelse er "Rådets direktiv om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagerens sikkerhed og sundhed under arbejdet", jf. ref. a., Forsvarets arbejdssikkerhedsbestemmelser, Forsvarskommandoens direktiv vedrørende sikkerhed og sundhed om bord i søværnets skibe og fartøjer, ref. b. Inddragelse af det værnepligtige personel følger af lov om samarbejdsregler i forsvaret, ref. c. Endvidere giver Finansministeriets Administrations- og Personaledepartementets cirkulære om aftale om samarbejdsudvalg i statens virksomhed og institutioner grundlag for oprettelse af permanente underudvalg. Chefen for SMK har ved udsendelse af Søværnets Materielbestemmelser udgivet detaljerede bestemmelser omhandlende den materielmæssige sikkerhed om bord i søværnets skibe og fartøjer.

3. ANVENDELSESOMRÅDER

3.1. Denne bestemmelse finder anvendelse i søværnets skibe og fartøjer i fredstid og indtil andet beordres.

3.2. Bestemmelsen kan sættes ud af kraft i krigstid eller under krigslignende forhold, f.eks. når søværnets enheder deltager i internationale operationer, der indebærer forhøjet beredskab om bord.

3.3. I så fald skal det påses, at arbejdstagernes sikkerhed og sundhed sikres i videst muligt omfang i overensstemmelse med målsætningerne i denne bestemmelse.

4. ANSVAR

4.1. Chefen for SOK har overfor Forsvarschefen ansvaret for den rette gennemførelse af arbejdsmiljøvirksomheden, herunder sikkerhed og sundhed om bord i søværnets skibe og fartøjer indenfor eget myndighedsområde.

4.2. Arbejdsgiveransvaret pålægges udpegede niveau III chefer, se bilag 1. Arbejdsgiveransvaret i denne bestemmelse følger driftsstrukturen, idet eskadrecheferne er pålagt arbejdsgiveransvar, jf. FKO årsprogram.

4.2.1. Disse har ansvaret for, at retningslinierne i denne bestemmelse indarbejdes i den eksisterende sikkerhedsorganisation i underlagte skibe og fartøjer samt for, at bestemmelsens retningslinier overholdes.

4.3. Arbejdsgiveransvaret indebærer pligt til at sikre arbejdstagernes sikkerhed og sundhed i alle forhold, der er forbundet med arbejdet.

4.4. Hvis den ansvarlige arbejdsgiver (niveau III chef) henvender sig til kompetent sagkundskab i eller uden for forsvaret, fritages denne ikke af den grund for ansvar på dette område.

4.5. Arbejdstagernes forpligtelser med hensyn til sikkerhed og sundhed under arbejdet berører ikke princippet om arbejdsgiverens ansvar.

4.6. Med grundlag i nærværende bestemmelse udgiver de i bilag 1 udpegede niveau III chefer egne supplerende bestemmelser for sikkerhed og sundhed på underlagte skibe og fartøjer.

5. ARBEJDSGIVERENS ALMINDELIGE FORPLIGTELSE

5.1. I samarbejde med sikkerhedsorganisationen skal arbejdsgiveren vurdere risiciene for sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen, herunder også risici for så vidt angår de grupper af arbejdstagere, der er udsat for særlige risici. Vurderingen skal udformes efter samme retningslinier, som gælder for arbejdspladser på land.

Arbejdsgiveren træffer ligeledes i samarbejde med sikkerhedsorganisationen de nødvendige foranstaltninger til beskyttelse af besætningens sikkerhed og sundhed, herunder foranstaltninger til forebyggelse af erhvervsbetingede risici, til oplysning og oplæring samt tilrettelæggelse af en ordning og tilvejebringelse af de nødvendige midler.

5.2. Arbejdsgiveren skal drage omsorg for, at disse foranstaltninger tilpasses for at tage hensyn til eventuelle ændrede omstændigheder, og søge at forbedre de eksisterende forhold.

5.3. Arbejdsgiveren iværksætter de i pkt. 5.1. nævnte foranstaltninger på grundlag af gældende generelle forebyggelsesprincipper:

- Forhindring af risici.
- Evaluering af risici, som ikke kan forhindres.
- Bekæmpelse af risici ved kilden.
- Tilpasning af arbejdet til mennesket, navnlig for så vidt angår udformningen af arbejdspladsen samt valg af arbejdsudstyr og arbejds- og produktionsmetoder. I særdeleshed med henblik på at begrænse monotont arbejde og arbejde i en bestemt rytme og at mindske virkningerne af sådant arbejde på helbredet.
- Hensyntagen til den tekniske udvikling.
- Udskiftning af det, der er farligt, med noget, der er ufarligt eller mindre farligt.
- Planlægning af forebyggelsen for at gøre den til en sammenhængende helhed. Forebyggelsen omfatter teknik, tilrettelæggelse af arbejdet, arbejdsforhold, sociale relationer og påvirkning fra faktorer i arbejdsmiljøet.
- Varetagelse af foranstaltninger til kollektiv beskyttelse frem for foranstaltninger til individuel beskyttelse.
- Hensigtsmæssig instruktion af arbejdstagerne.

6. ORGANISATION

6.1. Til sikring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed oprettes sikkerhedsgrupper, som lader sig repræsentere i de sikkerhedsudvalg, der er oprettet, jf. ref. d.

6.2. Der oprettes sikkerhedsgruppe/sikkerhedsgrupper i alle sejlede enheder med mere end 4 faste besætningsmedlemmer. En sikkerhedsgruppe består af:

- En formand, som er skibschefen eller en af denne udpeget person, der kan handle på chefen vegne.
- En i besætningen valgt arbejdstagerrepræsentant for hver division og en arbejdslederrepræsentant for hver division.

Hvor divisionerne er små kan sikkerhedsarbejdet organiseres i en fælles sikkerhedsgruppe. I enheder med mindre end 20 faste besætningsmedlemmer oprettes kun en sikkerhedsgruppe.

6.3. Til eskadrens sikkerhedsudvalg lader de valgte arbejdstager- og arbejdslederrepræsentanter i blandt sig vælge to repræsentanter hver til sikkerhedsudvalget samt suppleanter for disse.

6.4. I skibe med under 4 faste besætningsmedlemmer, skal skibsføreren drage omsorg for, at de ansatte instrueres i forhold vedrørende arbejdets sikkerheds- og sundhedsmæssige karakter ombord i skibet.

7. UDDANNELSE

7.1. Arbejdsgiveren skal tilsikre, at hver enkelt arbejdstager får en tilstrækkelig og hensigtsmæssig oplæring inden for sikkerhed og sundhed, specielt vedrørende den enkeltes arbejdsplads og arbejdsopgaver, blandt andet i form af oplysninger og instrukser i forbindelse med:

- Tilkommandering.
- Ændring af arbejdsopgaver eller forflyttelse.
- Indførelse eller ændring af arbejdsudstyr.
- Indførelse af ny teknologi.

Denne oplæring skal tilpasses til udviklingen, for så vidt angår farer og til fremkomsten af nye farer og om nødvendigt gentages regelmæssigt.

7.2. Arbejdsgiveren skal endvidere tilsikre gennem procedurer herfor, at arbejdstagere fra fremmede virksomheder, der er om bord for at udføre arbejde, får instruktion om de generelle sikkerheds- og sundhedsmæssige forhold, der har betydning for udøvelsen af deres virksomhed og egen sikkerhed og sundhed.

7.3. Personel, som tilgår en eskadre, skal orienteres om denne bestemmelse. Orienteringen skal gives inden for den første uge efter tilkommandering. Orienteringen foranstalles af arbejdslederrepræsentanten.

7.4. Medlemmerne af sikkerhedsgruppen skal gennemgå et af SOK godkendte kurser vedrørende sikkerhed og sundhed for sikkerhedsrepræsentanter om bord i søværnets skibe og fartøjer. Hvis et nyvalgt medlem af en sikkerhedsgruppe ikke har gennemgået et sådant kursus, skal vedkommende inden en måned efter valg være indstillet til et sådan kursus. Kursus indhold m.v. er anført i bilag 2.

8. SIKKERHEDSGRUPPERNES OPGAVER, PLIGTER OG RETTIGHEDER

8.1. Sikkerhedsgruppen skal arbejde for højnelse af sikkerhed og sundhed om bord og skal arbejde for løsning af opståede sikkerheds- og sundhedsmæssige problemer. For at kunne udføre de opgaver, som denne bestemmelse medfører, skal medlemmerne af sikkerhedsgruppen have rimelig tid stillet til rådighed.

8.2. Sikkerhedsgruppen skal gennem kontakt med den, der leder arbejdet om bord inden for det pågældende arbejdsområde, bidrage til løsning af spørgsmål om de ansattes sikkerhed og sundhed.

8.3. Sikkerhedsgruppen skal deltage i kontrollen vedrørende arbejdsforholdene, herunder at arbejdet bliver tilrettelagt og udført sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt.

8.4. Sikkerhedsgruppen skal tilse, at der foreligger tilgængelige arbejdsgiverbrugsanvisninger for de farlige stoffer og materialer, der anvendes ved arbejdsprocesser og -metoder, og at disse farlige stoffer og materialer er mærket, således at arbejdstageren sikres mod ulykker og sygdomme.

8.5. Sikkerhedsgruppen skal påvirke de enkelte holdningsmæssigt til en adfærd, der fremmer sikkerhed og sundhed om bord, samt orientere om bestemmelser, der er fastsat til at fremme sikkerhed og sundhed.

8.6. Sikkerhedsgruppen deltager inden for sit område i planlægningen af arbejdet vedrørende sikkerhed og sundhed.

Sikkerhedsgruppen skal:

- Deltage i vurderingen af risiciene for sikkerheden og sundheden, der skal foretages efter pkt. 5.1. og i de foranstaltninger, der skal træffes efter pkt. 5.2.
- Virke som kontakttled mellem besætning og sikkerhedsudvalget.
- Holde sikkerhedsudvalget underrettet om sikkerheds- og sundhedsmæssige problemer og forelægge eventuelle forslag til forbedringer for udvalget.

8.7. Sikkerhedsgruppen skal påse, at sikkerheds- og sundhedsmæssige farer imødegås i forbindelse med det daglige arbejde om bord. Hvis faren ikke kan imødegås på stedet, skal sikkerhedsgruppen indberette dette til skibschefen eller en af ham udpeget ledelsesrepræsentant.

8.8. Skønner sikkerhedsgruppen, at der i forbindelse med det daglige arbejde om bord er overhængende fare for personellets sikkerhed, og hvor der ikke er tid til at underrette skibschefen eller den af ham udpegede ledelsesrepræsentant, kan sikkerhedsgruppen undtagelsesvis standse arbejdet eller arbejdsprocessen i det omfang, det er nødvendigt for at afværge faren. Sikkerhedsgruppen skal omgående melde dette til skibschefen og afgive forklaring om, hvorfor det var nødvendigt.

8.9. Er et af sikkerhedsgruppens medlemmer ikke om bord, skal øvrige ombordværende sikkerhedsgruppemedlemmer varetage den/de fraværendes opgaver omkring sikkerhed og sundhed om bord.

8.10. Sikkerhedsgruppen skal registrere sikkerheds- og sundhedsmæssige problemer og rådgive ved løsning af disse spørgsmål.

8.11. Sikkerhedsgruppen skal sørge for, at årsager til ulykker, forgiftninger m.v. og tilløb hertil, undersøges, og bidrage til foranstaltninger, der hindrer gentagelser. Sikkerhedsgruppen skal:

- Holde sig orienteret om de bestemmelser for sikkerhed og sundhed, der er fastlagt for at beskytte arbejdstageren ombord.
- Medvirke ved opstilling af principper for tilstrækkelig og nødvendig oplæring og instruktion tilpasset arbejdsforholdene om bord.
- Medvirke ved vurdering af arbejdspladsens indretning samt ved valg af arbejdsudstyr og arbejdsmetoder.
- Bidrage til, at der føres stadig kontrol med overholdelse af sikkerhedsforskrifterne.
- Samarbejde med øvrige sikkerhedsgrupper inden for myndighedsområdet.

8.12. Sikkerhedsgruppen skal medvirke til at foranledige en samordning med andre sikkerhedsgrupper inden for samme skibstype med henblik på at fremlægge problemområder til behandling i myndighedens sikkerhedsorganisation.

8.13. Medlemmer af sikkerhedsgruppen skal bestræbe sig på at udøve hvervet på en sådan måde, at det volder mindst mulig afbrydelse i eget og andres arbejde om bord.

8.14. Sikkerhedsgruppen skal have adgang til de lister og de beskrevne hændelsesforløb i rapporter over arbejdsulykker på skibet, der er udarbejdet.

8.15. Arbejdsgiveren skal tilsi­kre, at der stilles de nødvendige ressourcer for sikkerhedsgruppens arbejde til rådighed.

8.16. Det påhviler skibschefen at foranstalte, at eksemplarer af denne bestemmelse findes om bord og er tilgængelig for besætningen.

8.17. Valg og beskyttelse af sikkerhedsrepræsentanter følger reglerne i Finansministeriets cirkulære for tillidsrepræsentanter i staten.

9. ARBEJDSTAGERENS FORPLIGTELSER

9.1. Det påhviler den enkelte arbejdstager alt efter dennes muligheder at drage omsorg for sin egen sikkerhed og sundhed samt for andre personers sikkerhed og sundhed, for så vidt de berøres af arbejdstagerens handlinger eller undladelser under arbejdet.

I den forbindelse skal arbejdstageren i overensstemmelse med sin oplæring og med arbejdsgiverens instrukser:

- Anvende maskiner, apparater, værktøj, farlige stoffer, transportudstyr og andre hjælpemidler korrekt.
- Anvende de personlige værnemidler, der stilles til rådighed korrekt og sætte dem på plads efter brug.
- Ikke vilkårligt afbryde, ændre eller flytte sikkerhedsanordninger, som særligt hører til maskiner, apparater, installationer m.v., samt anvende disse sikkerhedsanordninger korrekt.
- Øjeblikkeligt underrette den af skibschefen udpegede arbejdslederrepræsentant og/eller de arbejdstagerrepræsentanter, som særligt beskæftiger sig med arbejdstagerens sikkerhed og sundhed, om enhver arbejdssituation, som de har en rimelig grund til at opfatte som en alvorlig umiddelbar fare for sikkerheden og sundheden, samt om enhver mangel, der er konstateret ved beskyttelses- og redningssystemer, redningsmidler m.m.
- Foretage den nødvendige brugervedligeholdelse på personlige værnemidler og redningsmateriel.

9.2. Arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter har ret til at henvende sig til den kompetente myndighed med hensyn til sikkerhed og sundhed under arbejdet, såfremt de skønner, at de foranstaltninger, der er truffet, og de midler, der er stillet til rådighed af arbejdsgiveren, ikke er tilstrækkelige til at garantere sikkerheden og sundheden under arbejdet.

10. ARBEJDETS UDFØRELSE

10.1. Arbejdet skal i alle led udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt ud fra en enkeltvis og samlet vurdering af de forhold i arbejdet, som på kort eller lang sigt kan have indvirkning på den fysiske og psykiske sundhed.

10.2. Ved arbejde, som vurderes at kunne virke fysisk eller psykisk skadeligt eller belastende på kort eller lang sigt, skal der gennemføres særlige arbejdsforanstaltninger, som er nødvendige for at forebygge sygdom, nedslidning, ulykker m.v.

10.3. Hvor arbejdet i særlig grad kan bringe sikkerhed og sundhed i fare, og hvor denne fare ikke kan imødegås på anden måde, kan pauser og begrænset arbejdstid anvendes som forebyggende foranstaltninger. Samme foranstaltninger kan anvendes, hvor der bruges særligt arbejdstøj og personlige værnemidler.

10.4. Ved arbejdets planlægning og udførelse skal der tages hensyn til den enkeltes uddannelse, erfaring og øvrige forudsætninger.

10.5. Så snart skibschefen får kendskab til eller underrettes om, at en ombordværende er gravid, skal denne hurtigst muligt foranledige, at vedkommende bliver overflyttet til ikke sejlende tjeneste.

10.6. Ved arbejdets udførelse skal det tilstræbes:

- At ensidigt belastende arbejde, som medfører fare for fysisk eller psykisk helbredsforringelse på kort eller lang sigt, undgås eller begrænses.
- At arbejdstempoet er således, at det ikke medfører fare for fysisk eller psykisk helbredsforringelse på kort eller lang sigt.
- At udformningen af arbejdspladser, inventar, tekniske hjælpemidler samt valg af arbejdsmetoder så vidt muligt passer til det personel, der skal benytte disse.
- At enhedens udrustning af hjælpemidler er tilgængelig i det omfang og af en sådan kvalitet, som er nødvendigt, for at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt.

10.7. Hvis en arbejdstager arbejder alene ved en arbejdsproces, og dette medfører en særlig fare for den pågældende, skal arbejdet tilrettelægges således, at denne fare imødegås. Kan faren ikke imødegås, må arbejdstageren ikke arbejde alene.

10.8. Der skal drages omsorg for, at planlægning og indføring af ny teknologi sker efter høring af arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter for så vidt angår de konsekvenser for arbejdstagernes sikkerhed og sundhed, der er forbundet med valget af udstyr, tilpasningen af arbejdsforholdene og påvirkningen fra faktorer i arbejdsmiljøet.

10.9. Det skal tilsikres, at kun arbejdstagere, der har fået en passende instruktion, har adgang til områder, hvor der er en særlig fare.

10.10. Ved udførelsen af arbejdet skal det tilsikres:

- At der er truffet effektive foranstaltninger til at forebygge ulykkesrisici som følge af skibets bevægelser.
- At fare for eksplosioner, brand, forgiftninger og kvælning m.v. er effektivt forebygget.

- At der træffes foranstaltninger for at forhindre udslip, lækage samt udvikling af støv, røg, damp, lugt, gas m.v., hvor dette medfører fare for sikkerhed og sundhed.
- At klima- og belysningsforhold er sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarlige under hensyntagen til det arbejde, der skal udføres. Der skal træffes foranstaltninger til beskyttelse af personalet mod stærk kulde og hede.

10.11. Unødig støjbelastning skal undgås i videst muligt omfang.

10.12. Unødig påvirkning fra stråling skal undgås i videst muligt omfang.

10.13. Unødige påvirkninger fra farlige stoffer og materialer skal undgås i videst muligt omfang.

10.14. Unødig fysisk belastning samt uhensigtsmæssige arbejdsstillinger og/eller – bevægelser skal undgås i videst muligt omfang.

10.15. Arbejdsgiveren skal til stadighed sikre et passende tilsyn med arbejdstagerens sundhed under hensyn til de sikkerheds- og sundhedsfarer, som de kan udsættes for under arbejdet.

10.16. Civile, der om bord udfører værftsarbejde eller arbejde, som kan ligestilles hermed, er ud over denne bestemmelse også underlagt arbejdsmiljøloven. I tvivlstilfælde om hvilken lovgivning/bestemmelse der er gældende, er den strengeste lovgivning/ bestemmelse gældende.

11. KONTROL OG INSPEKTIONSVIRKSOMHED

11.1. Det påhviler den enkelte niveau III chef med pålagt arbejdsgiveransvar at kontrollere, at underlagte skibe og fartøjer efterlever intentionerne anført i FKO direktiver, SOK bestemmelser samt lokale bestemmelser og ordrer indenfor sikkerhed og sundhed.

11.2. Inspektioner gennemføres ved SOK foranstaltning og følger SOK bestemmelser for inspektionsvirksomhed som angivet i ref. e.

11.3. SOK Arbejdsmiljøinspektør medvirker ved inspektioner inden for SOK myndighedsområde, jf. ref. f.

11.4. Repræsentanter for arbejdstagerne skal have lejlighed til at fremsætte deres bemærkninger i forbindelse med den kompetente myndigheds kontrolbesøg.

12. SAGSBEHANDLENDE AFDELING

SOK, Uddannelses- og Inspektionsdivisionen er sagsbehandlende division. Evt. henvendelse rettes til Miljøafdelingen.

E.b.

P. CORTES
kommandør
Stabschef

OVERSIGT OVER SOK UNDERLAGTE**NIVEAU III CHEFER MED PÅLAGT ARBEJDSGIVERANSVAR**

Ref.:

Forsvarskommandoens Årsprogram.

I henhold til ref. er chefer for efterfølgende niveau III myndigheder i SOK myndighedsområde pålagt arbejdsgiveransvar:

- Søværnets Operative Kommando Stab.
- Søværnets Taktiske Stab.
- 1. Eskadre.
- 2. Eskadre.
- 3. Eskadre.
- Søværnets Helikoptertjeneste.
- Kattegats Marinedistrikt.
- Bornholms Marinedistrikt.
- Marinedistriktselement Korsør.
- Søværnets Officersskole.
- Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole.
- Søværnets Grundskole.
- Søværnets Specialskole.

UDDANNELSE I SIKKERHED OG SUNDHED

OM BORD I SØVÆRNETS SKIBE OG FARTØJER

Ref.:

- a. FKODIR PS.061-1.
- b. SOKBST 061-1.
- c. SOKBST 205-1.

1. GENERELT

1.1. Uddannelsen i sikkerhed og sundhed om bord i søværnets skibe og fartøjer gennemføres som anført ved ref. a. og b.

1.2. Undervisning i sikkerhed og sundhed om bord i søværnets skibe og fartøjer indgår i de eksisterende grund- og videreuddannelser i søværnet.

1.3. Endvidere skal undervisning i sikkerhed og sundhed indarbejdes i enhedsuddannelsesplanen for de enkelte enheder.

2. FORMÅL

At bibringe personel til søværnets skibe og fartøjer en sådan viden og en sådan indsigt i de forhold, som har indflydelse på sikkerheden og sundheden om bord, således at personalet ikke risikerer egen eller andres sikkerhed og sundhed. Uddannelsen skal til stadighed sikre et højere beskyttelsesniveau.

3. MÅL

3.1. Efter afsluttet uddannelse skal personalet være bibragt en sådan indsigt, at den enkelte person alt efter egen mulighed kan drage omsorg for egen sikkerhed og sundhed om bord. Endvidere skal den enkelte person have en sådan viden om sit arbejde om bord, at personen er i stand til at medvirke til, at andres sikkerhed og sundhed ikke udsættes for fare på grund af egne handlinger eller forsømmelser under arbejdet.

3.2. Efter endt uddannelse skal befalingsmænd have en sådan indsigt og viden om sikkerhed og sundhed om bord, at de i deres instruktioner til personalet og ved iværksættelse af arbejder om bord kan tage nødvendigt hensyn til den enkelte arbejdstagers sikkerhed og sundhed og kan sikre, at den enkelte kan tage vare på egen sikkerhed og sundhed og ikke bringe andres sikkerhed og sundhed i fare.

4. INDHOLD

4.1. Indholdet er fastsat af SOK i overensstemmelse med FKO direktiv vedrørende sikkerhed og sundhed om bord i søværnets skibe og fartøjer.

4.2. Uddannelsen indeholder gennemgang af principperne, anført i denne bestemmelse, vedrørende sikkerhed og sundhed. Herunder gennemgang af arbejdets organisering, rapportering m.v.

5. KONTROL

Gennemføres såvel i uddannelsen som under SOK inspektioner, jf. ref. c.

6. UDDANNELSE AF SIKKERHEDSREPRÆSENTANTERNE.

6.1. Besætningsmedlemmer, der er valgt eller udpeget som sikkerhedsrepræsentant, skal gennemgå en af Arbejdstilsynet godkendt uddannelse (Sikkerhedsgruppens arbejdsmiljøuddannelse).

6.2. Besætningsmedlemmer, som er valgt eller udpeget som sikkerhedsrepræsentant, skal inden en måned være indstillet til Sikkerhedsgruppens arbejdsmiljøuddannelse og inden 8 måneder havde gennemført uddannelsen.

FARLIGE STOFFER OG MATERIALER OM BORD I SKIBE OG FARTØJER

Ref.:

- a. FKODIR PS.061-1.
- b. SMKTEKPUB 061-080.

1. FORMÅL

Hermed fastsættes forskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med personllets omgang med farlige stoffer under arbejdet i søværnets skibe og fartøjer.

2. DEFINITIONER

- 2.1. Ved farlige stoffer og materialer forstås alle stoffer og materialer, som kan påvirke den enkeltes sikkerhed eller sundhed under arbejdet.
- 2.2. Arbejdsgiver er de niveau III chefer, som er pålagt arbejdsgiveransvar, jf. bilag 1.
- 2.3. Arbejdstager er enhver person, som en arbejdsgiver har i sin tjeneste.

3. GENERELT

Brugen af farlige stoffer og materialer kan medføre fare for sikkerheden og sundheden.

4. ARBEJDE MED FARLIGE STOFFER OG MATERIALER

- 4.1. SMK følger den tekniske og videnskabelige udvikling på området og udsender bestemmelser for anskaffelse, vedligeholdelse, affaldshåndtering m.v. af farlige stoffer og materialer. SMK giver tillige faglig rådgivning inden for området.
- 4.2. Det påhviler arbejdsgiveren at tilsikre, at arbejdstageren ved arbejdet med farlige stoffer og materialer er udstyret med de fornødne værnemidler, og at arbejdet udføres i henhold til bestemmelser for anvendelse af det enkelte stof/materiale.
- 4.3. Det påhviler endvidere arbejdsgiveren at tilsikre, at affald med farlige stoffer og materialer behandles i henhold til gældende regler herfor.
- 4.4. Såfremt der undtagelsesvis anvendes et lokalt indkøbt farligt stof og materiale, skal arbejdsgiveren tilsikre, at dette behandles efter arbejdsgiverbrugsanvisningerne.
- 4.5. Der kan indhentes faglig rådgivning ved SMK.

5. FARLIGE STOFFER OG MATERIALER ANVENDT I SKIBSKONSTRUKTIONER

5.1. Søværnets ældre skibe og fartøjer er i begrænset omfang bygget ved brug af stoffer og materialer, som ikke i dag anvendes ved bygning af skibe. SMK har løbende udskiftet de stoffer og materialer, der frembyder en fare for sikkerheden og sundheden om bord. I søværnets ældste skibe og fartøjer kan der dog fortsat forekomme konstruktionsmaterialer, der frembyder en fare for sikkerheden og sundheden ombord. Disse konstruktionsmaterialer er dog forseglede.

5.2. Såfremt forseglingen undtagelsesvis skulle blive brudt, medbringer søværnets skibe og fartøjer reparations- og rengøringsmateriel, således at der kan udføres midlertidig forsegling og nødvendig rengøring. Skaden rapporteres til SMK for endelig reparation.

INDIVIDUELLE OG KOLLEKTIVE REDNINGSMIDLER

OM BORD I SKIBE OG FARTØJER

Ref.:

- a. SMK materielbestemmelser.
- b. Oplysningsbog for chefen for de enkelte skibsklasser.

1. FORMÅL

Hermed fastsættes forskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med personellet's anvendelse af individuelle og kollektive redningsmidler i søværnets skibe og fartøjer.

2. DEFINITIONER

Ved redningsmidler forstås det materiel og den udrustning, som er normeret til søværnets skibe og fartøjer til brug ved redning af besætninger eller af det enkelte besætningsmedlem i tilfælde af brand eller skibbrud.

3. GENERELT

Der skal om bord i søværnets skibe og fartøjer forefindes den normerede redningsudrustning, placeret i henhold til den af SMK autoriserede placering, jf. havariplaner og vedligeholdet i henhold til gældende materielbestemmelser for det enkelte redningsmiddel.

4. REDNINGSMIDLER

4.1. Redningsmidler omfatter i søværnet:

4.1.1. Kollektive redningsmidler.

- Redningsflåder.

4.1.2. Personlige redningsmidler.

- Redningsveste.
- Redningsdragt.

4.1.3. Andre normerede redningsmidler.

- Flugtmasker.
- Bjærgemærs.
- Nødsendere.
- Bådmateriel.
- Gummibåde.
- Redningskurve/net.

5. ANVENDELSE AF REDNINGSMIDLER

Arbejdsgiveren skal tilsikre, at alt personel er bekendt med placering af individuelle og kollektive redningsmidler og i tilstrækkelig grad er instrueret i brugen af disse. Personellets fortrolighed med brugen af redningsmidler og evakuerings-/mønstringsprocedurer sikres ved regelmæssig øvelsesvirksomhed.

RAPPORTERING OG REGISTRERING AF ARBEJDSULYKKER OM BORD I SKIBE OG FARTØJER

Ref.:

- a. FKODIR PS.061-1.
- b. Kundgørelse for Forsvaret B.3-5.
- c. FKOBST KT.730-1.

1. Såfremt der er sket dødsfald eller alvorlig personskade (fare for liv og førlighed, herunder fare for varigt mén) skal rapportering ske jf. ref. c. bilag 2. Pågældende rapportering er et supplement til rapportering om særlige hændelser, som omfatter underretning af Forsvarsministeriet om begivenheder i forsvaret, der kan medføre presseomtale, jf. KFF B.0-3 samt rapportering og undersøgelse af uheld m.v. i forsvarets skibe og fartøjer.
2. For udsendte i FN-tjeneste skal rapportering finder sted som for den almindelige tjeneste, dog skal rapporten udfærdiges og fremsendes som anført i ref. c. bilag 3.
3. Ovennævnte kan suppleres med rapportering på beordrede specialområder, jf. ref. a.